

Bergendy : Jöjj vissza vándor

Elment a Vándor,
Elvitte zsákjában a Nyár minden ízét
Erdők lombját és a rét tarka színét
Mindent eltakar az Ősz.
Mi várunk hűvös kábulatban

Elment a Vándor,
Útján a fecskék, darvak mind elkísérték
Elment messze, hol a fű zöld, s az ég kék
Hol nem tudják, mi a hó,
A Nyár forró és mozdulatlan

Elementek messze,
Mert ott a szívekbe nem költözik a Tél
A vándor, s a darvak, most mind arra várnak
Hogy elmúlik a dér,
S újra visszatérnek a lángok, a fények
Szívünkbe új remények mind visszatérnek
Régen elfelejtett emlékek élnek
Ha a Tavasz közelít.

Jöjj vissza, Vándor,
Hozd vissza szívünkbe a Nyár minden ízét
Erdők lombját és a rét tarka színét
hozd el szívünkbe a Nyár melegét
Jöjj vissza, Vándor...

<http://www.zeneszoveg.hu/dalszoveg/7823/bergendy/jojj-vissza-vandor-zeneszoveg.html>

20:30, Vasárnap (május 8.), m2

Rocklexikon
Bergendy István

rendező: Komlós András, M. Nagy Richárd

operatőr: Borneyi Gábor, Nemescsói Tamás, Reich László, Szobrász András

riporter: Nagy György

Az aktuális rész ismertetője: Bergendy István a magyar rockzenészek "doyenje". Már akkor "ifjúsági zenekart" alapított, amikor az Illés-Metró-Omega tagjai még általános iskolába jártak... Ő indította el a pályáján - többek között - Máté Pétert, Zalatnay Saroltát, Katona Klárit, Eszményi Viktóriát - és másokat. A 70-es évek elején Demjén Ferencet hívta énekelni a zenekarába, és néhány éven át ők voltak a legnépszerűbb zenekar Magyarországon. Később ő lett Süsü "papája" és tévés tánciskolát is indított - de ma is aktív, mint a leghosszabb nevű zenekar vezetője...

A film ismertetése: A rock az egyik legátfogóbb könnyűzenei irányzat. De egykor több volt annál: forradalom, amelyben az ifjúság világmegváltó indulatai kaptak hangot. De mi lett vele azután, hogy a lázadás szórakoztatássá szelídült?

Az MTV népszerű riport-dokumentumfilm sorozatának epizódjaiban a magyar könnyűzene legendás alakjai mesélnek életútjukról, pályatársaikról, hitvallásukról.

*

Bergendy Biográfia

Az együttes 1958-ban alakult a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem klubjában. Ekkor még csak a két Bergendy (István és Péter) voltak az együttes tagjai és csak jazz zenét adtak elő. Később repertoárjukhoz hozzátartozik a rock 'n' roll, a jazz, a swing és még sok más műfaj.

1962-ben alakul meg Bergendy Együttes néven, állandó zenekar a Budai Ifjúsági Parkban. Bergendy István, Bergendy Péter, Tánczos Gábor, Kovács Péter, Auth Ede, Kajlinger Miklós, Gáspár Károly. Közben már készültek a televíziós felvételek, rádiós felvételek, önállóan és más énekes előadók partnereként pl. Toldy Mária, Pájer András.

Új tehetségeket is pályára állított: Zalatnay Sarolta, lemez és TV Show, (a zenekar zongoristájának szerzeményével a Hol jár az eszem? című Auth Ede dallal 1966-ban Táncdalfesztivált nyert), Máté Péter, Lovas Róbert, Hofi Géza első rádiós felvételeinek támogatása.

1963-ban jazzfesztiválra mentek Lengyelországba, Szirmay Mártával és Toldy Máriával kiegészülve. 1964-ben a Tánczos és Kajlinger katonai szolgálata után Tomsits Rudolf trombitással és Csáky Béla dobossal valósult meg a dániai jazzhangversenykörút, rádiós és televíziós fellépésekkel. A zenekar a jazzről a beat műfajra váltott 1964 áprilisában, amikor Oroszlán György gitárossal egészült ki a csapat. A televíziós show-kon kívül több filmben szerepeltek (pl. Kár a benzínért még Szörényi Leventével, 1964. Helmut Zacharias show-jában Budapestről, 1965.). Ebben az évben romániai turnéjuk volt Hofi Gézával.

1969-ben szállt be Latzin Norbert hetediknek a zenekarba. 1969-es Táncdalfesztiválra egy svájci dobossal érkeztek (René Gubelmann), mivel Csáky Béla disszidált. A fesztiválon Tomsits Rudolf Te vagy a legszebb című számával mutatkoztak, be nagy sikerrel. Önálló televíziós műsort készítettek velük még 1969 őszén, és a zenekar, amit az előző 2-3 évben megtanult nyugaton, azt itthon jól kamatoztatta az akkori sztárzenekarok előzenekaraként (Illés, Omega). Az Ifjúsági Parkban heti fellépéseiken a leglátogatottabb zenekarok közé kerültek (Hungária, Gemini). Korda Györggyel csináltak egy lemezt és országos turnét, Kovács Katinak pedig egy nagylemezt készítettek, mint kíséőzenekar.

1970-ben már közsímert volt, hogy a zenekar a soul, a fúziós és a rock zene magyarországi népszerűsítői. A televíziós és rádiós felvételeken egy új tehetségnek segítettek elindulni a pályán: Katona Klárinak. A svájci Gubelmann haza akart menni. A többiek elkísérték Zürichbe egy régebbi szerződést teljesíteni. 1970 nyarán ezért új dobost kerestek és találtak is Debreceni Csaba személyében, aki akkoriban jazzt játszott Fridrich Károllyal és rockot a Sámson együttesel. Kerestek egy énekest, aki basszusgitározik is Gáspár Károly helyett, így találták meg Demjén Ferencet. ők Latzin Norberrel hárman készítettek új anyagot, saját számokat a zenekarnak, addig amíg a többiek Svájcban tartózkodnak. Ekkor készült a Jöjj vissza vándor, ami Demjén Ferenc első dalszövege volt, ezen kívül a Napot akarok látni, Fázom, Mindig ugyanúgy. A zenekar 1970 novemberétől szerződési ajánlatot kapott a Műegytemi E-klubba, és a Ganz-Mávag művelődési házba. Innentől mind a két klubban 6-7 éven keresztül minden hétfőgén játszottak. Kb. 3 ezren az E-klubban, kívül 5-6 ezren álltak sorban, a Ganzban 4 ezren, az utcán szintén 5-6 ezren akartak bejutni.

1971-76 között nyaranként 5 hetet játszottak a Balatonon a mindig teltházás Coctail hajón, ami nemcsak a magyarok, hanem az NDK-sok és egész Kelet-Európa kedvence, naponta 1000 személyes koncertje volt a komphajón. Koncz Zsuzsa megkérte őket, hogy kísérjék élőben magyarországi és külföldi turnéin az Illés helyett. Ez két évig tartott. 1971 januártól egészen addig míg a zenekarnak túl nagy lett a sikere és a két stílus nem fért meg együtt. Az ebben az időben készült Koncz Zsuzsa-lemezek szereplői közt is megtalálhatóak. 1970 decemberében egy délután vendégül látták a Ganz-Mávagban a hanglemezzgyár vezetőjét és a művészeti igazgatót és eme két embernek játszottak 4 órán keresztül, lehúzott vasfüggöny mögött, amelynek az eredménye két darab nagylemez egy saját számokkal és egy nemzetközi slágerekkel. Ezek jelentek meg 1971-ben.

1972-ben NDK lemezfelkérésnek tettek eleget németül, ősszel pedig elkészült az első magyar duplalemez, a Hétfő. 1972-ben a Táncdalfesztiválon az Úgy szeretném c. dallal nyertesek lettek. 1973-ban részt vettek az első magyar pop-rock fesztiválon Diósgyőrben, a berlini VIT-en, önálló Kisstadion, turnékon Lengyelországban, Svédországban, Jugoszláviában,

Csehszlovákiában és itthon, Magyarországon. 1974-ben kiadják az Ötödik sebesség című albumukat, majd újabb turnékra indulnak. 1975-ben Latzin Norbert távozik a zenekarból helyére Tóth János Rudolf érkezik. új lemezek Fagypontra fölött, Miénk a világ, több kislemez, fesztivál, Bergendy Jazz. Jazzfesztivál '76 őszén Varsóban a Jazz Jamboree-n, lemezen is megjelent, az első szovjet út, a ljubljana-i jazzfesztivál.

1976-ban közreműködtek Katona Klari lemezein: Savanyú a csokoládé, 1977 én csak fújoma dalt. Júniusban elmegy Demjén, Tóth János Rudolf és Debreceni Csaba a zenekarból. 1974-75-ben készültek felvételek Eszményi Viktóriának, Harangozó Terinek, akinek az első nagylemezét is a zenekar készítette el Viktor Mátéval. Ezek mind kislemezen is megjelentek. A jazz műfajban magyarországi rádiós fesztiválturnéjuk is volt. Új formáció külföldi szerződésekkel, TV- gyerekműsorok, rádiófelvételek, filmzenék. Az akkor belépő tagok Gábor Péter, basszusgitár (rockzenében szólógitár), Bálint István, dob (ének is), valamint a régiek Bergendy István, Bergendy Péter (fafúvók), Oroszlán György (rockzenében basszusgitár is), Hajdú Sándor (zongora, rézfúvók). Rövid próbálkozás egy szólóénekes Delhusa Gjonnal, de ő nem tudott beleilleszkedni a zenekarba. Mindössze egy 5 napos leningradi, és egy 10 napos csehszlovákiai turné volt vele.

A zenekar ekkor kezdte el, párhuzamosan a születő gyerekekkel, szoros együttműködését a televízió gyermekosztályával, Szabó Attilával, Takács Verával, Kremsey Edittel, Pintér Alinkával, Singer Dezsővel és Csukás Istvánnal. Az elkészült műsorok alapján (Ahol tud segít, Új Futrinka utca, Szervusz Szergej, Ólomkatona című sorozatok, mesék, stb.) állandó szereplői voltak a gyerekműsoroknak mint beszélgetőtárs, művész. Ebben az időben évente két-három alkalommal is Skandináviában turnézta. Magyarországon is több turnéban résztvettek az építőtáborokban az Ólomkatonával, Máté Péterrel, Cserhádi Zsuzsával pedig a Skála Coop országos divatbemutatóit vezették fel. Az akkor kezdődő magyarországi reklámműfaj foglalkoztatottjai voltak, rádió és TV felvételeik folyamatosan készültek a pop műfajban is.

1980-ban már készültek az új időket jelentő „őszinte kőkemény” stílusú felvételek, amire megtalálták a váci illetőségű Balogh Ferencet, Hajdú Sándor távozásával. Az ő szövegei, zenéi és fantasztikus előadói képességei hitelessé tették a már elkészült felvételeket is. (Budai park blues, Nem az a baj, Rázd meg magad, Kréta szív stb.) 1981 már igazi kőkemény rockzenét hozott az egésznapos Hajógyári fesztiválra, ahol ők voltak a nyitózenekar. Érdekessége, hogy a 12 óra alatt fellépő mintegy 20 zenekarban összesen három darab fúvós hangszer volt, amit a két Bergendy testvér szólaltatott meg.

1982 nyarán Máté Péter S. Nagy Istvánnal írt Krízis című musicaljének megvalósításában működtek közre, 82-ben az első Hernádi Judit nagylemez felvételeivel a zenekar közelebb került egy minden zenei stílust magába foglaló elképzeléshez, melynek eredménye lett a Bergendy Koncert Tánc Jazz és Szalon Zenekar megalakulása. Több jelentős magyar film zenéjét is eljátszottak, így olyan rendezőkkel dolgoztak együtt mindt Mészáros Márta, Kósa Ferenc, Szurdy Miklós. Fúvosok Bergendy István, Bergendy Péter, a trombitás Valusek Béla (1983-87), Virágh Gábor (1987), Vargha Gábor (1987). Posaun: Horváth Károly, „Bűhaló” (1983-1986), Moré István (1986-1999). Ritmusszekció Dáni János (zongora), Bálint István (dob) Gábor Péter (basszusgitár), Oroszlán György (gitár) Mericske Zoltán (ütőhangszer és showman). A szólóénekes Balogh Ferenc mellett egy állandó három tagú lányvokál került a

zenekarba. Feladatuk a kísérő kórus beéneklése mellett a swing korszak híres Andrew Sisters dalok, az ebben a stílusban készült saját számok eléneklése, valamint szóló dalok előadása. A sokoldalú követelmények (koreografált tánc, többszólamú éneklés, a stúdiókban próba nélküli kottaolvasás stb.) meglehetősen nagy fluktuációt vontak maguk után. A teljesség igénye nélkül a zenekarban megfordult kb. 50-60 lány közül a legfontosabbak: Könye Enikő, Takács Judit, Vámos Ildikó, Vígvári Ágnes, Bodor Tünde, Lembanisz Zsófia, Horváth Emese, Mészáros ikrek, Lastoffka Bea, Vámos Ildikó stb.

1983 őszén elkezdtek felvenni a Tánciskola első két részének anyagát, ami lemezen, televíziósorozatban később videokazettán is megjelent, Én táncolnék veled... címmel. Ebben a korszakban készült még a Subidubi című lemez, valamint egy Bergendy buli című összeállítás a zenekar repertoárjából. Skandináv fellépések hosszabb-rövidebb ideig, német televíziós koprodukció Würzburgban, magyarországi turné, rádiós és televíziós felvételek (pl. Sebaj Tóbiás), Süsü a sárkány lemezek jellemzőek erre a korszakra. Ezzel a névvel, hogy „szalon” zenekar csak megkülönböztetni akarták magukat az ebben az időszakban dúló Dr. Erdős Péter névvel fémjelzett rockháborúban, hiszen ők igazából nem „szalonzenét” játszanak, hanem a XX. század mindenfajta könnyűzenéjét, tánczenéjét. Ehhez a zenéhez hozzátartoznak az elegáns egyenruhák, az állandó show-szerű előadásmód, ami természetesen minden ízében különbözik a többi zenekartól. Már az első nyilvános fellépésükön a Vörösmarty téren, 1984-ben az akkori rockzenék között óriási feltűnést keltettek. Lementek a közönség közé kongázni és a legvadabb szám a dadogós angolkeringő volt a szerelemről.

1992 júniusában kivált a zenekarból Balogh Ferenc (előző este vetítették a zenekar új tévéshowját a Halászbástyáról), aki az életét akkor és azóta is a HIT gyülekezetének szolgálatára ajánlotta föl. Átmenetileg Demeter György, majd véglegesen Zareczky Miklós, az East volt szólóénekeसे került a zenekarhoz immáron 10 éve. A lányok is szokás szerint váltották egymást Janza Kata, Pérchy Nelly, Sántha Andrea, Vass Maya, Micheller Myrtil, Bisztricsány Beatrix, Wégner Judit, jelenleg: Plexi (Csordás Ilona), Ambrus Rita és Bartus Patrícia alkotják a vokált. 1994-ben Mesél a Pesti Broadway címmel a két világháború közötti film és színpadi zenék válogatását adta ki a Hungaroton, megjelentek a régi 1970-es évek felvételei is CD-n, illetve teljessé vált a 24 részes (24 dal és tánc) Bergendy Tánciskola. A Walt Disney filmek sikerei is erre az időre tehetőek, amelyeknek a zenekar tevékeny közreműködője a magyarárásban és kóruséneklésben.

2000-ben a Magyar Rádió részére elkészült a Szergej sorozat Romhányi József által írt verseire készült felvétel 26 dallal, ROMIX, Digitális közmondások és mesék 2000 címmel, a divatos remix formában. Azzal a különbséggel, hogy ezt nem dj-k, hanem a zenekar komponálta meg. (Emerton díjat is kapott érte a zenekar, 2001-ben.).

A kultúra háttérbe szorulásával a zenekar működése csak báli, privát rendezvények valamint utcabálok, szabadtéri fesztiválokön való részvételekre korlátozódik.

*

A Bergendy együttes dalaiból

A 34-es kőnél
Fázom
Hadd főzzek ma magamnak
Jöjj vissza, vándor
Te is jársz néha tilosban
Iskolatáska
Altatódal
A ma lesz a holnap tegnapja
Ébredj, napsugár
Érzem, szebb ma minden
Jelszó: love, szeretet
Messze még
Nagyharang
Szellemvasút
Úgy szeretném
Ötödik sebesség

szövegek és akkordok:

<http://www.freeweb.hu/noise-less/BERGENDY.HTM>

*

DALSZÖVEGEK, OLYKOR VIDEÓVAL:

6.20-as

A 34-es kilométerkőnél
A ma lesz a holnap tegnapja

Áll a botrány

Álmos hétfő délután
Álom volt
Altatódal

Automata szerelem

Az igazi tangó
Az ördög barátja nem leszek
Az úthenger

Bordal

Búcsúzóom tőletek, cimborák

Darabokra törted a szívem

Dolorita

Ebből éppen elég
Ébredj napsugár!

Egy tisztességes család

Éjszaka a körúton

Én táncolnék veled
Engedd el a kezemet

Érzem, szebb ma minden

Ez nem való
Ez vagyok én, s ez vagy nekem

Fantáziagép
Fázom

Gonosz idegen

Győzz meg engem
Gyújts tüzet a lelkemben

Hadd főzzek ma magamnak!
Hamburger Girl
Ház áll a sötétben

Hej te szép kemény legény

Hétfő éjszakán
Hétfő hajnalán
Hétköznapi balladák

Iskolatáska
Ismeretlen ember

Jelszó Love, Szeretet

Jobb, ha kinyitod a szemed!
Jöjj vissza vándor

Juliska

Kikapcsolom az idegrendszerem
Kinyitott a Chicago
Léggömb

Lepihenni melletted

Már sohasem kérlek
Még egy bánatos dal
Megszólal a nagyharang
Mesél a szemed
Messze még
Messze van még a végállomás

Mindig ugyanúgy

Mondd, Jucika
Mondhatom kár
Mosolyod
Moziklip

Munkadal

Napot akarok látni

Ne sírj

Oroszlánkirály - A trón úgy csábít

Ott leszek

Öreg zongora

Ötödik sebesség

Papírsárkány

Polka

Régiségbolt

Rés a tetőn

Részeg hajnalok

Riói karnevál

Sajtból van a Hold

Skót dudás

Soha, soha nem múlhat el

Steffi bohóc

Szakítsd szét

Szavak, szavak

Szellemvasút

Szerelmi történet

Szeress úgy, ahogyan szeretnéd

Szíved kitarod

Te is jársz néha tilosban

Te vagy a lexebb

Tükör

Tüskék

Úgy szeretném

Úthenger

Valamikor látlak-e még?

Várj, míg felkel majd a nap

Vén hobó

Viharban

Zimme-zumm

Zöld pokol

<http://www.zeneszoveg.hu/egyuttes/48/bergendy-dalszovegei.html>